

ПОСТУПАК ЗАМЕНЕ АРХАИЧНИХ НЕСТАНДАРДНИХ ОБЛИКА

Тиодор Росић: *Метод најоредној текстуалној представљања*, Педагошки факултет у Јагодини, Јагодина, 2009.

Монографија *Метод најоредној текстуалној представљања* Тиодора Росића драгоцен је јер је иновантна у методолошком смислу. Аутор је бавео се народном бајком и приређујући антологије дошао егзактним путем до метода напоредног текстуалног представљања. Реч је о поступку замене фонолошких, морфолошких, синтагматских и лексички архаичних нестандардних облика. Једноставно речено: маргине текста се користе за објашњења мање познатих речи, синтагми и фразеологизама чија би замена у изворном тексту нарушила његову аутентичност. Овакав поступак Тиодор Росић је применио у најновијем издању антологије *Српске народне бајке* (Српска школа, Београд, 2008). Због обиља неразумљивих речи приступано је њиховој замени. Значај оваквог текстуалног представљања је у томе што олакшава рецепцију текста и помаже ученицима да боље разумеју народне бајке. Књига Тиодора Росића је најавила низ научних радова у којима ће нова методологија бити разрађена. Због архаичности народних бајки, на фонолошком и лексичком нивоу, прибегнуто је и примени текстуалног компаративизма, односно метода напоредног истојезичког представљања.

Монографија *Метод најоредној текстуалној представљања* састоји се из следећих целина: *Увода* – који методолошки образлаже концепцију књиге; *Општих одлика српских бајки* – поглавља које се баве поетиком наших народних бајки илуструјући је на бројним примерима; *О методу најоредној текстуалној представљања* – целина је која даје детаљну методолошку елаборацију из угла наставе књижевности; потом следе илустративна поглавља: *Оријентализми и моћности њихове сујстицијације у народним бајкама и Значај фразеологизама у српским народним бајкама*. Књига се веома функционално и методички оправдано завршава целином *Пример примене метода најоредној текстуалној представљања на бајци Баш-Челик*.

Народна књижевност а са њом и традиционална култура није у настави представљена на адекватном методичком нивоу. Рецепција је отежана неразумевањем текста што изазива отпор ученика и дилему наставника. Примена методе напоредног текстуалног представљања омогућиће адекватно презентовање народних бајки у настави. Због наведених разлога са пуном стручном одговорношћу препоручујем књигу.

Оливера Радуловић